

Cumartesi Anneleri/İnsanları 953. Hafta Gözlem Raporu

Gözlemlenen etkinlik/toplantı/yürüyüş: Cumartesi Anneleri/İnsanları 953. Hafta Buluşması – Galatasaray Meydanı (Beyoğlu, İstanbul)

Gözlem tarihi: 1 Temmuz 2023

Gözlemci kurumlar: Hakikat Adalet ve Hafıza Çalışmaları Derneği (Hafıza Merkezi), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Uluslararası Af Örgütü, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA)

Gözlemci toplantı alanına varış: 10:36

Gözlemci alandan ayrılma: 12:27

Gözlemci emniyete varış: 14:13

Gözlemci emniyetten ayrılma: 15:43

Hukuki durum:

Anayasa Mahkemesi (AYM), Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlenen 700. hafta buluşmasının Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından yasaklanmasının ve polislerin sert müdahalesinin Anayasa'nın 34. maddesinde garanti altına alınan "toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının" ihlali olduğuna dair iki ayrı karar verdi. AYM, o gün gözetilene alınanlar arasında bulunan ve Cumartesi Anneleri/İnsanları'ndan [Maside Ocak Kışlakçı başvurusunda](#) oy çokluğuyla aldığı kararının "yeni ihlallerin önlenmesi için" Beyoğlu Kaymakamlığı ve Adalet Bakanlığı'na; 700. hafta buluşmasına katılan İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şube Başkanı [Gülseren Yoleri başvurusunda](#) oy birliği ile aldığı kararının ise Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine karar verdi.

Polis müdahalesine dayanak olan yasaklama kararında 700. hafta buluşması için bildirim yapılmamış olması gerekçe olarak öne sürülmüştü. AYM, kararında toplantı ve gösterilere yönelik müdahalenin zorunlu bir toplumsal ihtiyaç karşıladığının ve orantılı olduğunun ispatının gerektiğini hatırlattı. İdari makamların toplantı ve gösteri yürüyüşlerini otomatik olarak yasaklama yoluna gitmek yerine bu hakkın etkin kullanımını sağlamaya yönelik pozitif yükümlülükleri olduğunu hatırlatan AYM, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın yaklaşık yirmi dört yıl boyunca belirli zaman ve yerde barışçıl bir toplanma gerçekleştirdiğine dikkat çekerek idarenin bu etkinliğin yapılacağına ilişkin olarak önceden bilgisi olmadığını iddia edemeyeceğine karar verdi. Ayrıca AYM, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın "gözetilene kaybedilen yakınlarının bulunması ve kamuoyunda farkındalık yaratılması için oturma eylemi düzenlemek istemesinin demokratik bir toplumda saygı ile karşılanması gerektiği" tespitinde bulundu.

Toplantı öncesi duruma ilişkin notlar:

- Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın toplanma alanı olan Galatasaray Meydanı'na ilk gözlemci saat 10:36'da geldi. Bu sırada birçok polis aracının meydan içerisinde ve meydana yakın noktalarda beklediği görüldü. Galatasaray Meydanı içerisinde 3 midibüs ve 2 minibüs; Yapı Kredi Kültür Sanat önünde 2 midibüs (gözetilene araçları) ve 1 minibüs; Galatasaray Lisesi önünde ise 1 midibüs ve 4 minibüsün beklediği görüldü. 10:42 itibarıyla Galatasaray Lisesi önüne 1 minibüsün daha geldiği ve bu minibüsten sivil giyimli polislerin indiği görüldü. Galatasaray Lisesi'nin sol karşı çaprazında olacak şekilde 1 midibüsün (gözetilene aracı) park halinde olduğu da görüldü.

- Bu sırada Galatasaray Lisesi önünde bulunan sivil polisler ve Galatasaray Meydanı içerisinde bulunan çevik kuvvet polisleri düzensiz bir biçimde beklediği görüldü. Sivil giyimli polislerin Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü'nden geldikleri tespit edildi.
- Meydan önündeki barikatların önünde 1; Yapı Kredi Kültür Sanat önünde bekleyen midibüslerin önünde ve arkasında olmak üzere 2 polisin uzun namlulu silahlar ile bekledikleri görüldü.
- 10:50'de polis anons aracının Yeni Çarşı Caddesi başında bariyerlere paralel olarak ve Meşrutiyet Caddesi'ne bakacak şekilde park ettiği görüldü.
- 10:58 itibariyle çevik kuvvet polislerinin kalkanları ile birlikte Galatasaray Meydanı içerisinde hazır şekilde beklemeye başladıkları görüldü. Geçen haftaya oranla bu hafta meydan içerisinde erken saatlerde beklemeye başlayan polis sayısının yüksek olduğu gözlemlendi. Kalkanlı polislerin arasında biber gazı kapsülü atabilen silahlar taşıyan 2 polisin de olduğu tespit edildi.
- Galatasaray Meydanı içerisinde kalkanlı çevik kuvvet polisleri pozisyon alırken 10-12 kişilik iki grup çevik kuvvet polisinin Yapı Kredi Sanat Merkezi önünde konuşlandığı görüldü. Bu grupların yanında sivil giyimli birkaç polisin de olduğu görüldü.
- 11:00 itibariyle Galatasaray Lisesi önüne iki grup kalkanlı çevik kuvvet polisinin konuşlandırıldığı görüldü.
- 11:05 itibariyle Galatasaray Meydanı'nı kapatan bariyerlere paralel olarak park edilen anons aracının önüne kalkanlı çevik kuvvet polislerinin konuşlandırıldığı görüldü.
- 11:10'da amir olduğu düşünülen ve çevik kuvvet üniforması giyen bir kişinin Galatasaray Meydanı'nı kapatan bariyerlerin önünde bir grup polise taktik verdiği görüldü. Bu gruba uzun namlulu silah taşıyan bir polisin de eşlik ettiği gözlemlendi.
- 11:21 itibariyle Meşrutiyet Caddesi ve Yeni Çarşı Caddesi üzerinde polis hareketliliğinin ve sayısının arttığı gözlemlendi. Meşrutiyet Caddesi köşesinde bulunan bir işletmenin merdivenlerinde, merdivenlerin önünde ve karşı köşede çok sayıda "Güvenlik Şube" ibareli yelekler giyen polislerin beklemeye başladığı görüldü. Yeni Çarşı Caddesi köşesinde ise amir olduğu düşünülen kişiler ile birlikte "Güvenlik Şube" yekeği giyen polisler ile kalkanlı çevik kuvvet polislerinin bekledikleri görüldü. Taşıdıkları telsizlerden polis oldukları düşünülen sivil giyimli birkaç kişinin gazetecilerin ve bazı kayıp yakınlarının oturduğu işletmelerin önünde beklemeye başladıkları tespit edildi.
- 11:45 itibariyle İHD İstanbul Şubesi Başkanı Gülseren Yoleri ve kayıp yakını Besna Tosun, Meşrutiyet Caddesi köşesinde bulunan işletmeden ayrılarak Hamalbaşı Caddesi'ne doğru yürümeye başladı. Yoleri ve Tosun'u kalkanları ile birlikte bir grup çevik kuvvet polisinin takip ettiği, bu polislerin bir noktadan sonra geri dönerek Meşrutiyet Caddesi ve Hamalbaşı Caddesi kesişiminde kalkanlarıyla beklemeye başladıkları görüldü. Bir süre sonra kalkanları ile Meşrutiyet Caddesi'ni İstiklal Caddesi yönünde yaya geçişlerine kapattılar.
- 11:51 itibariyle Meşrutiyet Caddesi'nin İstiklal Caddesi çıkışına kalkanlı çevik kuvvet polislerinin konuşlandırıldığı ve Galatasaray Meydanı'na çıkışın araç trafiğine imkan verecek şekilde kapatıldığı görüldü.
- 11:53 itibariyle Galatasaray Meydanı etrafında kalkanlı çevik kuvvet polislerinin geniş bir hat oluşturduğu görüldü.

- 11:54'te kontrol edilen Beyoğlu Kaymakamlığı ve İstanbul Valiliği'nin resmi web sitelerinde herhangi bir yasaklama kararı bulunmadığı görüldü.
- Galatasaray Meydanı yakınlarında herhangi bir ilk yardım aracı tespit edilemedi.

Toplantıya ilişkin notlar:

- Bir grup kayıp yakını ve hak savunucusunun Yeşil Sol Parti (YSP) milletvekilleri Kezban Konukçu ve Ceylan Akça Cupolo ile birlikte 11:57'de Meşrutiyet Caddesi üzerinden Galatasaray Meydanı'na doğru yürümeye başladıkları görüldü. Aynı anda amir olduğu düşünülen kişilerin "Caddeyi kapat" ve "Kask giy" emirleri verdikleri duyuldu. Meşrutiyet Caddesi araç ve yaya trafiğine kapatıldı.
- 11:58'de sivil giyimli polislerden oluşan bir grubun, kayıp yakınları ve hak savunucularını İstiklal Caddesi'ne çıkamadan Meşrutiyet Caddesi köşesinde durdurdukları görüldü.
- Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın "basın açıklaması yapmalarını yasaklayan" kaymakamlık kararı olduğu belirtilen "Dağılın" anonsunun ilki 11:58'de yapıldı. Üçüncü anons 11:59'da yapıldı.
- 12:00'da kayıp yakınları ve hak savunucularının etrafı kalkanlı çevik kuvvet polisleri tarafından çevrildi. Aynı anda Meşrutiyet Caddesi üzerinde ikinci bir polis hattı oluşturuldu. Kayıp yakınları ve hak savunucuları etrafındaki çemberden uzaklaştırılan gazeteciler ve gözlemciler bu hattın dışarısına çıkarıldı, hattın yaklaşık 50 metre gerisinde tutuldular.
- Kayıp yakınları ve hak savunucularından oluşan grubun dağılması için herhangi bir imkan sağlanmadan ilk gözaltı aracı 12:00'da "güvenlik çemberi" yakınına getirildi. Bu sırada Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın, Cumartesi Anneleri/İnsanları için yazıp bestelediği "Direnen Anne" şarkısının çalınmaya başlandığı duyuldu.
- 12:01 itibariyle kayıp yakınları ve hak savunucularının gözaltına alınmaya başlandığı görüldü. 2 kişiye düz kelepçe uygulandığı görüldü.
- Galatasaray Meydanı etrafında çevik kuvvet polisleri tarafından oluşturulan hattın 12:03'te daraltıldığı görüldü.
- Bu sırada İstiklal Caddesi üzerinden ve Şişhane yönünden Galatasaray Meydanı'na yürüyen kayıp yakını ve hak savunucuları arasında bulunan kayıp yakını Besna Tosun'un Galatasaray Meydanı'ndan gözaltı yapılan noktaya getirildiği görüldü.
- 12:05'te ikinci gözaltı aracı, ilk gözaltı aracı arkasına park edildi.
- 12:11'de ilk gözaltı aracı Şişhane yönüne doğru Galatasaray Meydanı'ndan ayrıldı. Aynı anda ikinci gözaltı aracı getirildi.
- İkinci gözaltı aracına bindirilen kayıp yakınları ve hak savunucularından bazılarının herhangi bir direniş göstermemelerine rağmen düz kelepçe uygulandığı; 2 kişiye ise ters kelepçe uygulandığı görüldü.
- 12:13 sıralarında gözaltı aracına bindirilen kayıp yakını Besna Tosun, ellerindeki kelepçeyi polis müdahalesini takip etmeye çalışan basın mensuplarına göstermeye çalışırken bir polis amirinin "Görüntü aldırmaayın" diyerek müdahale ettiği görüldü.

Polis amirinin emri üzerine gözaltı aracının etrafında oluşturulmuş çemberde bulunan çevik kuvvet polislerinin kalkanları ile gazetecilerin görüntü almasını engellemeye çalıştıkları gözlemlendi.

- Kayıp yakınları ve hak savunucuları gözaltına alınarak ikinci gözaltı aracına bindirilirken 12:14 sıralarında bir tartışma yaşandığı duyuldu. HDP 27. Dönem İstanbul milletvekili ve hak savunucusu Oya Ersoy'un kelepçelendiği sırada polis amirlerine hitaben "Cezalandırmak için keyfi kelepçe uyguluyorsunuz" dediği duyuldu. Çember içerisinde bulunan bir polisin, araca binen Ersoy'u arkasında ittiği ve Ersoy'un bu duruma tepki gösterdiği görüldü.
- İkinci gözaltı aracı, 12:17'de Meşrutiyet Caddesi üzerinden Galatasaray Meydanı'ndan ayrıldı.
- Gözaltı aracının geçmesi için açılan çember, 12:18'de alanda kalan YSP milletvekilleri Kezban Konukçu ve Ceylan Akça Cupolo'nun etrafında tekrar oluşturuldu. Ellerinde yalnızca karanfiller bulunan milletvekillerinin etrafındaki çember, 12:20'de açıldı.
- Milletvekilleri Kezban Konukçu ve Ceylan Akça Cupolo, İstiklal Caddesi üzerinden Taksim Meydanı yönüne doğru yürürken "Güvenlik Şube" yelekli bir grup polisin o yöne doğru koştukları görüldü. O noktaya gidildiğinde polislerin gazetecilerin milletvekillerini takip etmesini engellediği ve milletvekillerinin girdiği Kartal Sokak'a girişi 12:23 itibariyle kapattığı görüldü. Polisin bu duruma tepki gösteren gazetecilerle tartıştığı ve gazetecileri kayıt altına aldığı gözlemlendi. Bu sırada bir polisin kendisine Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ) kartını gösteren dokuz8haber muhabiri Fatoş Erdoğan'a hitaben "O kart sahte" dediği duyuldu.
- Müdahale sırasında meydan çevresinde herhangi bir ilk yardım aracı ya da ekibi tespit edilemedi.

Gözaltına ilişkin notlar:

- 3 İHD ve 1 Hafıza Merkezi avukatından oluşan toplam 4 kişilik avukat grubu, Vatan Emniyet'e giderken saat 13:58'de Güvenlik Şube'den telefonla aranarak gözaltına alınanların bir kısmının emniyete getirildikleri bildirildi. Avukatlar saat 14:13'te Vatan Emniyet'e vardı. Avukat grubuna, Özgürlük için Hukukçular Derneği'nden (ÖHD) 2, Çağdaş Hukukçular Derneği'nden (ÇHD) 1 avukat da katıldı. Avukatlar, 14:16 itibariyle Güvenlik Şube'ye geçtiler.
- Avukatlar Güvenlik Şube'ye geçtiğinde iki gözaltı aracından sadece birinin geldiğini öğrendi. Emniyete getirilenlerin ifade işlemleri devam ederken diğer gözaltı aracı saat 15:02'de emniyete geldi.
- Gözaltına alınan kayıp yakınları ve hak savunucuları arasında bulunan İHD Genel Başkanı Eren Keskin ve İHD İstanbul Şubesi Başkanı Gülseren Yoleri'nin kimlik tespitinin ardından serbest bırakılacağı avukatlara bildirildi. Avukatların gözaltına alınanlardan Oya Ersoy'un da avukat olduğunu hatırlatması üzerine aynı zamanda avukat olan Oya Ersoy'un da kimlik tespiti ardından serbest bırakılacağı bildirildi. Daha önce hazırlanmış olan tutanak, Oya Ersoy'a ait bilgiler de eklenerek yeniden düzenlendi. Oya Ersoy'a ait bilgiler eklenmesine rağmen tutanakta gözaltına alınan avukat sayısının değiştirilmediği ve bu sayının 2 olarak yazıldığı sonradan görüldü.

14:15'te tutulduğu belirtilen tutanakta, Keskin, Yeleri ve Ersoy'un İstanbul Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu Nöbetçi Savcısı'nın talimatı üzerine serbest bırakıldığı bilgisine de yer verildi.

- Avukatlara gösterilen gözaltı kimlik tespit tutanağında, önceki haftalardaki engelleme ve gözaltılara gerekçe olarak gösterilen 24/11/2022 tarih ve E85840981-010.07.01-333845 sayılı [Genel Emir yazısından](#) veya herhangi bir yasaklama kararından bahsedilmediği görüldü. İHD İstanbul Şubesi binasında ve Galatasaray Meydanı'nda "Cumartesi Anneleri 953. Haftasında" konulu basın açıklaması yapılacağı bilgisinin edinildiğinden bahsedilen tutanakta "gerekli emniyet tedbirlerinin" alındığı belirtildi. Tutanakta İHD İstanbul Şubesi'nin de izlendiği ve "11:15 itibarıyla bilinen adrese 6 kişi giriş yapmıştır" bilgisine yer verildiği görüldü. Tutanakta İstiklal Caddesi'ne çıkmalarına müsaade edilmeyen Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın Galatasaray Meydanı'nda bulunan 50. Yıl Anıtı önüne geldikleri iddia edilerek kayıp yakınları ve hak savunucularının "12:00'da ses yayın aracı marifetiyle defaten uyarıldıkları", polis "bir süre beklediği" ve "12:03'te yakalama işlemine" başlandığı belirtildi.
- Gözaltı kimlik tutanağı haricinde avukatlara, Cumhuriyet Savcısı görüşme tutanağı ile Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün 30/06/2023 tarih ve E-34255955-17381-2023/734 sayılı "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Yasaklama" konulu yazısı gösterildi.
- Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün yazısı incelendiğinde, "*Sosyal Medya (Twitter) üzerinden yapılan çalışmalarda Cumartesi Anneleri (@CmrtsiAnneleri) adlı hesaptan 01/07/2023 günü idareimiz İstiklal Caddesi üzerinde toplanma, yürüyüş, oturma eylemi, basın açıklaması vb. etkinliklerin yapılacağı bilgisi edinildiği, Valilik Makamının 373162 ve 390438 sayılı Olur'u ile Taksim Meydanı ve İstiklal Caddesi de dahil olmak üzere Beyoğlu ilçesinde hiçbir alan, meydan ve yol toplantı ve gösteri yürüyüşü alan ve güzergah olarak belirlenmediği, Taksim Meydanı ve çevresi ile İstiklal caddesinde Cumartesi Anneleri adlı oluşum tarafından yapılmak istenen toplantı, gösteri, yürüyüş, oturma eylemi vb. etkinliklerin, kamu düzeni ve milli güvenliğin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, kişi güvenliğinin sağlanması, kişilerin çalışma ve seyahat hürriyetlerinin korunması amacıyla 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 32. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. maddesi gereğince 01.07.2023 günü saat 00:01'den - 01.07.2023 günü saat 23:59'a kadar 1 (bir) gün süre ile ilçemiz sınırları dahilinde YASAKLANMASI*" talebini içerdiği ve talebin altında kaymakam Ahmet Gazi Kaya'nın ıslak imzalı OLUR'unun olduğu görüldü. Yazıda, söz konusu etkinliklerin 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca idareye bildirilmediği ve dolayısıyla "kanuna aykırı" olduğu öne sürüldü.
- Önceki haftalardaki yazılara olur veren kaymakamdan farklı bir kaymakamın adının yer alması nedeniyle haricen yapılan araştırmada, Ahmet Gazi Kaya'nın Şişli Kaymakamı olduğu tespit edildi ve Beyoğlu Kaymakamlığı'ndan Mustafa Demirelli'nin 26 Haziran'da 12 günlük izne çıktığı ve Kaya'nın vekaleten yerine baktığı öğrenildi. [Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik](#)'e aykırı şekilde vekalet olunan makamın "Kaymakam V." olarak belirtilmediği anlaşıldı.

- Geçen hafta tutulan kimlik tespit tutanağının aksine, bu haftaki kimlik tespit tutanağında YSP milletvekilleri Kezban Konukçu ve Ceylan Akça Cupolo'nun kayıp yakınları ve hak savunucularına eşlik ettiği bilgisine yer verilmediği görüldü.
- Avukatlar, gözaltına alınanlar ile emniyette yaptığı görüşmede 2 kişiye ters kelepçe, 7 kişiye düz kelepçe uygulaması yapıldığını, kelepçelerin sağlık muayenesine kadar açılmadığını, kollukta kelepçeleri açmak için makas ya da benzer bir aracın bulunmadığını, sıkı takılan kelepçelerin açılması sırasında bileklerinin zorlandığını öğrendi.
- Avukatlar, 15:43 itibariyle Vatan Emniyet'ten ayrıldı.

Gözaltına alınan kişilerin tam listesi:

1. Hanife Yıldız
2. Mikail Kırbayır
3. Ali Ocak
4. Besna Tosun
5. Sebla Arcan
6. Eren Keskin
7. Gülseren Yoleri
8. Leman Yurtsever
9. Arat Dink
10. Hatice Korkmaz
11. Oya Ersoy
12. İsmail Yücel
13. Gülendam Özdemir
14. Ömer Kavran
15. Deniz Aytaç
16. Hatice Onaran
17. Meryem Bars
18. Pelin Laçın
19. Hüseyin Aygül
20. Zehra Demir
21. Kenan Yıldızlerler
22. İHD gönüllüsü

Gözaltı sonrası:

- Gözaltına alınanlardan bir grubun emniyet ifadeleri öncesinde Eyüpsultan Devlet Hastanesi'ne, bir diğer grubun ise önce Bayrampaşa Devlet Hastanesi'ne götürüldüğü, üst yazı olmadığı gerekçesiyle hastaneye kabul edilmedikleri ve bu nedenle Bakırköy Devlet Hastanesi'ne götürüldükleri öğrenildi. Emniyetteki ifade işlemlerinden sonra önceki haftaların aksine kadın-erkek olarak ayrılmayan gözaltındaki kayıp yakınları ve hak savunucularının Eyüpsultan Devlet Hastanesi, Şişli Hamidiye Etfal Hastanesi (Seyrantepe Yerleşkesi) ve Bahçelievler Devlet Hastanesi olmak üzere üç farklı hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Gözaltına alınan kayıp yakınları ve hak savunucularının tamamı, gözaltına alındıktan yaklaşık beş saat sonra, 16:45'te serbest bırakıldı.

- Gözaltına alınan kayıp yakınları ve hak savunucuları ile serbest bırakıldıktan sonra yapılan görüşmede gözaltına alınmadan önce tüm ısrarlarına rağmen kendilerine yasaklama kararının gösterilmediği öğrenildi. Görüşmede; 950, 951 ve 952. haftalarda gözaltına alınmadan önce yasaklama kararlarında imzaların bulunduğu son sayfanın gösterildiği de belirtildi.
- Gözaltına alınan kayıp yakınları ve hak savunucuları ile serbest bırakıldıktan sonra yapılan görüşmede Besna Tosun, Gülseren Yoleri ve bir İHD gönüllüsünün Galatasaray Meydanı önünde gözaltına alındıkları ve Meşrutiyet Caddesi köşesinde oluşturulan “güvenlik çemberi”ne getirilerek gözaltı aracına bindirildikleri öğrenildi. Polisin, gözaltı sırasında İHD gönüllüsünün kolunu sert bir şekilde arkasından büküğü de bu görüşmede öğrenildi.
- Gözaltına alınan kayıp yakınları ve hak savunucuları ile serbest bırakıldıktan sonra yapılan görüşmede Galatasaray Meydanı’nda gözaltına alındıktan sonra bindirildikleri araçların çok sıcak ve havasız olduğu öğrenildi. 15:02’de emniyete getirilen grupta bulunan hak savunucuları ile yapılan görüşmelerde ise hastaneler arasında gezdirildikleri için yaklaşık 3 saat tutuldukları araçların sıcaklığı ve havasızlığından birçok kişinin zorlandığı öğrenildi.

Basın toplantısı:

Kayıp yakınları ve hak savunucularının gözaltına alınmasından sonra saat 14:00’te İHD İstanbul Şubesi’nde basın açıklaması yapıldı. İstiklal Caddesi’ne çıkmalarına müsaade edilmeyen Cumartesi Anneleri/İnsanları’nın okuyamadıkları 953. hafta açıklaması basın toplantısında okundu. Milletvekilleri Kezban Konukçu ve Ceylan Akça Cupolo’nun da katıldığı toplantıda AYM kararlarına uyularak 13 haftadır devam eden hukuksuzluklara son verilmesi çağrısı yapıldı. Kayıp yakınları Hanım Tosun ve Maside Ocak, Galatasaray Meydanı’ndan vazgeçmeyeceklerini söyledi.

Beyoğlu Kaymakamlığı’nın yasak kararına ilişkin ek notlar:

Cumartesi Anneleri/İnsanları, AYM’nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararının ardından ilk kez 8 Nisan 2023 tarihinde gerçekleştirdikleri 941. hafta buluşması için Galatasaray Meydanı’na çıkmış ve polis engeliyle karşılaşarak gözaltına alınmıştı. Cumartesi Anneleri/İnsanları, 8 Nisan gününden bu yana geçen 11 hafta boyunca 13 Mayıs Cumartesi günü hariç her cumartesi günü barışçıl eylemlerini gerçekleştirmek için Galatasaray Meydanı’na çıkmaya devam etti. Gözlemci kurumlar, 944. haftadan itibaren ortak gözlem yapmaya başladı. Ortak gözlem yapılan süreçte, AYM’nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararına rağmen gerçekleşen engellemelere dayanak olarak gösterilen yasaklama kararlarına ilişkin ek not ve değerlendirmelerimiz şu şekildedir:

- 947. Hafta’ya kadar İstanbul Valiliği veya Beyoğlu Kaymakamlığı’nın herhangi bir yasaklama kararı almadığı gözlemlendi.
- Ancak, [947. Hafta](#)’da gözaltı sonrasında kolluk tarafından tutulan kimlik tespit tutanağında *Beyoğlu Kaymakamlığı’nın 12 Mayıs 2023 tarihli toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklama kararı* ifadesi yer aldı.
- [948. Hafta](#) ile [949. Hafta](#)’larda ise gözaltı sonrasında kolluk tarafından tutulan kimlik tespit tutanağında *Beyoğlu Kaymakamlığı’nın 22 Mayıs 2023 tarihli toplantı ve gösteri*

yürüyüşü yasaklama kararı ifadesi yer alıyordu. 948. Hafta’da ifade işlemleri için gidilen Güvenlik Şube’de avukatlara “Beyoğlu Kaymakamlığı’nın 22 Mayıs 2023 tarihli toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklama kararı” olduğu belirtilerek bir yazı gösterildi. Bu yazının içeriğinde, Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından Beyoğlu Kaymakamlığı’ndan Taksim Meydanı ve çevresi ile İstiklal Caddesi üzerinde tüm toplanma, basın açıklaması ve benzeri etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklanması *talebinde* bulunuyordu. Bu talebin Kaymakamlık tarafından kabul edildiğine dair ıslak imzalı bir onay bulunmuyordu.

- [950. Hafta](#) buluşması ise “Avrupa’nın kulüpler bazında en prestijli organizasyonu olan 10 Haziran 2023 Cumartesi günü İstanbul’da düzenlenecek olan 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali” gerekçe gösterilerek Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından alınmış olan 1 günlük etkinlik yasaklama kararıyla engellendi.
- [951. Hafta](#) ve [952. Hafta](#) buluşmaları ise AYM kararlarından sonra ve bu kararlara rağmen Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından doğrudan Cumartesi Anneleri/İnsanları’na yönelik alınan bir günlük yasaklama kararları ile engellendi.

Gözlemci kurumlar, ilgili kolluk tutanaklarında atıf yapılan Beyoğlu Kaymakamlığı’nın farklı tarihlerdeki yasaklama kararları ile ilgili olarak şu hususlara dikkat çeker:

- AYM, verdiği ilk karar olan [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararında, “yeni ihlallerin önlenmesi için” kararın ayrıca Beyoğlu Kaymakamlığı’na gönderilmesine karar vermiştir. AYM’den ayrı olarak avukatlar da AYM’nin kararının uygulanması için sırasıyla Beyoğlu Kaymakamlığı’na ve İstanbul Valiliği’ne dilekçe ile başvurmuşlardır.
- Ancak, AYM’nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararının ardından ilk kez 8 Nisan 2023 tarihinde gerçekleştirdikleri 941. hafta buluşmasından başlayarak Cumartesi Anneleri/İnsanları’nın Galatasaray Meydanı’nda buluşması, gözaltında kaybedilenleri anarak adalet talep etmesi ve bu amaçla basın açıklaması yapması engellenmeye devam etmektedir, Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucuları orantısız güç kullanılarak gözaltına alınmaktadır. Dolayısıyla, AYM’nin hem [Maside Ocak Kışlakçı](#) hem de [Gülseren Yoleri](#) kararları idare tarafından ısrarla uygulanmamaktadır.
- 947. Hafta’dan başlayarak kolluk tutanaklarında ifade edilen Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından verilen yasaklama kararları, İHD İstanbul Şubesi’ne, kayıp yakınlarına veya avukatlarına toplanma öncesinde tebliğ edilmemektedir. Yasaklama kararlarının metinleri, eğer gözaltı sonrasında emniyet ifade aşamasında avukatlara gösterilirse ancak avukatlar tarafından görülebilmektedir.
- Gözlemciler, gözlemin başlangıcında ve gözaltı işlemleri yapılırken İstanbul Valiliği ve Beyoğlu Kaymakamlığı’nın web sitelerini kontrol etmektedir. Bu gözlem raporunun yayımlandığı tarihe kadar, kolluk tutanaklarında atıf yapılan bu yasaklama kararları, ilgili kurumların web sitelerinde kamuoyuyla da paylaşılmamaktadır.
- Dolayısıyla, ilgililerin önceden öğrenmesine imkan verilmeyen bir durum yaratılmakta, yaratılan bu durum gerekçe gösterilerek “hukuka aykırı”, “yasadışı” bir eylem varmış gibi harekete geçilmektedir.
- İçeriğine dair bilgi edinilen yasaklama kararlarında Cumartesi Anneleri/İnsanları’nın buluşmasının kamu düzenini ne şekilde bozacağına veya başkalarının hak ve

özgürlüklerini nasıl zedeleyeceğine dair herhangi bir somut açıklama bulunmamaktadır. İdari makamların bu tutumu, AYM tarafından [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarında da değerlendirilmiş ve toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlal edildiğine dair tespitin gerekçelerinden biri olarak kabul edilmiştir ([Maside Ocak Kışlakçı](#) başvurusu, paragraf 24-26; [Gülseren Yoleri](#) başvurusu, paragraf 19).

- Yukarıda özetlendiği gibi Beyoğlu Kaymakamlığı'nın yasaklama kararlarının tamamı, Anayasa Mahkemesi'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarına aykırılık oluşturmaktadır. Zira, bu yasaklama kararları ile Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlemek istediği 700. hafta basın açıklamasına yönelik getirilen Beyoğlu Kaymakamlığı'nın yasaklama kararı aynı mahiyettedir. 700. Hafta için ilan edilen yasaklama kararının Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın barışçıl toplanma ve gösteri hakkını ihlal ettiği AYM kararları ile sabit iken, aynı mahiyette verilen yasaklama kararları AYM'nin tespit ettiği ihlali devam ettirmekte ve yeni ihlallere sebebiyet vermektedir.
- Bu yasaklama kararları, Cumartesi Anneleri/İnsanları bakımından toplantı ve gösteri yürüyüşü haklarının ihlalini devam ettirmesi ve yeni ihlallere sebep vermesinin yanında toplumun tamamının toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını ihlal etmektedir.
- Bahsi geçen yasaklama kararları ile, Taksim Meydanı ve çevresi ile İstiklal Caddesi üzerinde toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasına yasaklama getirilmektedir. Kamuoyuna da ilan edilmeyen bu yasaklama kararları karşısında, Anayasa ile güvence altına alınan temel hakkını kullanmak isteyen herkes kolluk müdahalesi ile karşı karşıya bırakılmaktadır.

Yasaklama kararları ve bunlara dayanarak basın açıklamalarının engellenmesi, Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucuların gözaltına alınması ile ilgili olarak gözlemci kurumlar, gözlem yaptıkları süre boyunca idari makamların ilgili AYM kararlarını uygulamadıklarını ve AYM kararlarında ihlale neden olduğu kabul edilen tutumlarını aynen sürdürdüklerini gözlemektedir. Dahası, yetkililerin Cumartesi Anneleri/İnsanları'na yönelik tutumlarından kaynaklanan ihlaller, gözaltında kaybedilen yakınları için adalet talep eden Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın asli talebini görünmez kılmaktadır.